

INDULIS JANSONS: «Organizējot un vadot ražošanu, mēs darām to tā, kā tas jādara saimnieciskā valstī.»

Alekseja Kozņeca foto

Sezonu atklāj agrāk – ar ziemas miežiem

Māra Rone

Aizvadītajā nedēļā Vidzemes un Latgales lauksaimnieku kooperatīva «VAKS» mājaslapas ieraksts vēstīja, ka jaunā 2020. gada ražas vākšanas sezona ir oficiāli atklāta. Sagaidītas pirmās kravas «VAKS» ražošanas bāzēs Valmierā, Gulbenē, Varakļānos un arī «VAKS» Sēklu fabrikā Valmierā. Piedāvājam sarunu ar «VAKS» valdes priekšsēdētāju INDULI JANSONU.

Savā mājaslapā pavēstījāt, ka pirmās saņēmat ziemas miežu kravas. Vai šī Vidzemei līdz šim netipiskā graudaugu kultūra ļauj kooperatīva biedriem agrāk iesākt un arī kopumā pagarināt ražas novākšanas sezonu?

Teikšu, kā ir: ziemas mieži Latvijas klimatiskajos apstākļos tomēr ir visai nedroša graudaugu kultūra, jo tā, kā zināms, ir siltumu mīloša. Toties Eiropas vidienē tas ir ļoti labs un plaši izplatīts kultūraugs. Kādi ir mūsu galvenie apsvērumi, riskējot tos audzēt? Kooperatīva biedru laukos tie bija iesēti samērā daudz, arī klimatiskie apstākļi šoziem bija labvēlīgi, tādēļ tie *pa lielam* ir sekmīgi nokulti. Galvenais ieguvums ir tas, ka šī agrā kultūra laikus

atbrīvo laukus rudens sējai. Nav noslēpums, ka no Zemgales, Kurzemes un vēl jo vairāk kopumā no Eiropas graudkopjiem mēs atpaliēkam tieši ar to, ka mums Vidzemē diemžēl ir ļoti īsi laika sprīži starp ražas novākšanu un rudens sēju. Ziemas mieži šo problēmu atrisina, un tieši tādēļ jauno ražas vākšanas sezonu varējām iesākt agrāk nekā citreiz. Pārējās graudaugu kultūras vēl kulšanu tikai gaida, un izskatās, ka tas intensīvi varēs sākties pēc divām nedēļām.

Pirmo kravu piegādātājiem tikuši T-krekli ar uzrakstu «Šodien notiek kaut kas traks – pirmais atbraucu uz VAKS!». Par sezonas atklāšanas goda titulu nu jau laikam ir veselīga savstarpējā sacensība. Kādi kopumā pašlaik izskatās graudaugu un sēklu lauki? Vai daudzviet redzamā veldre nemazina pamatotās cerības par to, ka šis atkal varētu būt ražīgs gads?

Apzinoties to, ka cilvēku kā tādu arvien vada sacensību gars un konkurence, vēlējamies sezonas atklāšanu padarīt interesantāku, atmiņā paliekošāku, tādēļ ir padomāts par čaklāko zemnieku suminājumiem ar īpašām balvām.

Saņemtas arī pirmās zālāju sēklas, tiesa, tās šogad mūsu Sēklu fabrikā ievada vēlāk nekā pērn. Mērķtiecīgi attīstot

«VAKS» palīgozari – sēklopirību, vēlējamies būt neatkarīgi un apliecināt, ka paši spējam izaudzēt un sagatavot konkurētspējīgu graudaugu un zālāju sēklu ne tikai paši savam patēriņam, bet arī vietējam un eksporta tirgum. Ar to kārtējo reizi pierādām, ka nav taisnība tiem, kas uzskata un visur deklarē, ka Latvijā visu var atvest. Nē, mēs varam paši! Zālāju sēklām arvien vairāk ir stabili noņēmēji ārvalstīs, tādēļ tās mums jau ir kļuvušas par visnotaļ pieprasītu eksporta preci. Kooperatīva zemniekiem tās ir jaunas un interesantas ražošanas iespējas, ar ko var labi nopelnīt.

Ja vien laika apstākļi ļaus, šogad kopumā «VAKS» biedru lauki rāda, ka raža tur izskatās tik tiešām cienīga. Protams, savas korekcijas ir izdarījušas šīs vasaras lietu un vēju radītās veldres, īpaši pati pirmā, kas radās jau jūnijā un faktiski bija par agru, taču mūsu lauksaimnieki ir kopumā optimistiski noskaņoti, jo savulaik ir piedzīvotas vēl pamatīgākas veldres.

Uzsākot katru jaunu sezonu, «VAKS» mērķtiecīgi veic nopietnas investīcijas graudu pirmapstrādes un uzglabāšanas kompleksu modernizācijā un to jaudu palielināšanā. Kur un kas notiek šogad?

Aizvadītajā gadā sasniedzām labākos rezultātus «VAKS» pastāvēšanas laikā gan graudu daudzuma, gan arī kopējā apgrozījuma ziņā. Lai sekmīgi to turpinātu un lai pēc iespējas kvalitatīvāk varētu apkalpot sava kooperatīva biedrus, joprojām ir nepieciešamas prāvas investīcijas graudu pieņemšanas, kaltēšanas un uzglabāšanas jaudu palielināšanā. Šogad vērienīgākais investīciju projekts graudu pirmapstrādes kompleksa modernizācijā notiek Gulbenē, kur jaudas tiks palielinātas divas reizes, pārsniedzot 20000 tonnu kopējo glabāšanas ietilpību. Kuru katru dienu Gulbenē nodosim ekspluatācijā šo objektu. Otrs investīciju projekts šogad notiek arī Matīšos, kur drīzumā graudu pirmapstrādes kompleksa modernizācija tiks pabeigta.

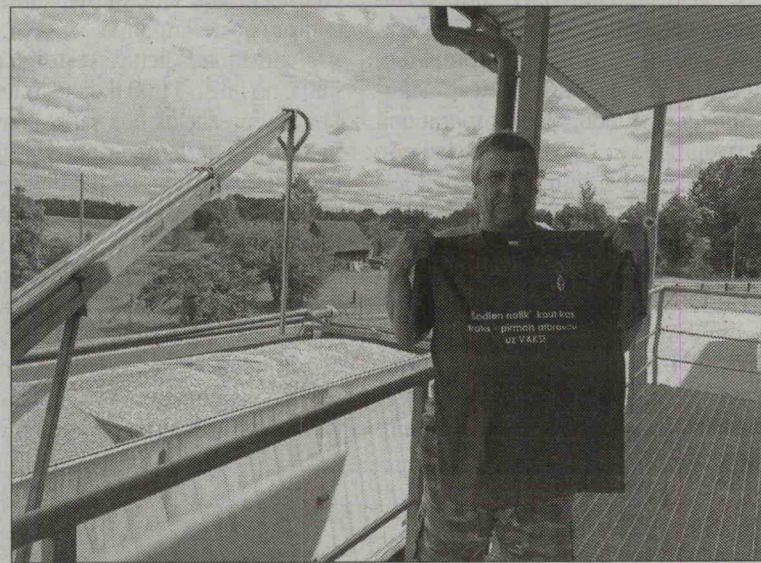
Jūsu vēlējumi graudkopjiem, jauno sezonu sākot?

Uzņēmīgi kopā iesim tikai uz priekšu. Strādāsim tā, lai prieks pašiem un citiem. Noturēsim savu stratēģisko līniju, apzinoties, ka, strādājot lauksaimniecībā, mums ir visi tai nepieciešamie resursi, pieliekot klāt savas zināšanas un tehnoloģijas, varam ražot arvien labāku produkciju ne tikai vietējam tirgum, bet arī eksportam. Eksports – tie ir papildu ieņēmumi valstij. Manuprāt, mums nav par visu varu jābūt pašiem *pareizākajiem* Eiropā un pasaulē, bet vispirms jāgādā un jāparūpējas par savējiem, tad arī tiešām te viss būs pareizi un labi.

JAUNĀS SEZONAS ATKLĀJĒJI:

VALMIERĀ – SIA «RLS»

GULBENĒ – SIA «ARKA»

VARAKĻĀNOS – z/s «MELDRI»

VALMIERĀ SĒKLU FABRIKĀ – SIA «Dēmetra». «VAKS» publicitātes foto